

Skyttekort - Kpist

Grundutbildning

Innehållsförteckning

Upplägg del 2	3
Kompletterande material	3
3. Vilka bestämmelser styr?	4
4. Säkerheten, vapen och ammunition	5
Kpist	5
5. Tävlingsgrenar	11
Nationella discipliner	11

Copyright: Svenska Skyttesportförbundet

Utgivningsdatum: 2020-12-09

Fotograf framsida: Lars Lennartsson

Kontakt:

Svenska Skyttesportförbundet

Box 11016

100 61 Stockholm

08-699 63 70

office@skyttesport.se

Upplägg del 2

Välkommen till det kompletterande materialet för utbildningen Skyttekort – Kpist. Här hittas du grenspecifika bestämmelser kring säkerhet, ammunition och tävlingsgrenar för Kpist.

Denna del av utbildning är grenspecifik och är ett obligatoriskt komplement till den generella delen av utbildningen.

Skyttekortet är obligatoriskt för att kunna söka tävlingslicens i SvSF.

Kompletterande material

Regelboken för nationellt skytte

Vapenlagen och dess tillämpning

Blanketter för licensansökan, lånelicens

Träffsäkert – SvSF:s webb-tv magasin

Fördjupningsmaterial

Om ni vill arbeta mer med något område än vad som erbjuds här, kan ni hitta fördjupningsmaterial på hemsidan: www.skyttesport.se

SKYTTEKORTET - TILLÄGG FÖR KPIST

(Kulsprutepestol = Kpist)

Utöver prov för gevärsskyttekort, krävs ett kompletterande teoretiskt prov för "Skyttekort - Kpist". En del specifik kunskap krävs för detta och nedan redovisas kompletteringar till olika kapitel i studiehäftet "Skyttekortet - Grundutbildning".

3. Vilka bestämmelser styr?

Vapenlagen

- **Vem får äga en kpist?**

För tillstånd att inneha kpist krävs att sökanden skall ha fyllt 20 år. (Undantag får göras om det finns särskilda skäl.) Sökande skall vara aktiv medlem och ha uppfyllt kraven för automatskyttemärke i guld under tre år. Det krävs dessutom att sökanden är medlem i en skyttesammanslutning, vars verksamhet Försvarsmakten förklarat vara av betydelse för totalförsvaret. (SvSF är en sådan sammanslutning, enligt skrivelse med beteckning 16 730:604 67 från HKV.) Därutöver fordras ett mycket stort behov att inneha kpist, något som innebär att sökanden bör vara en framstående tävlingskytt. För att anses vara sådan bör sökanden ha visat prov på särskild skjutskicklighet genom att under några år tillhört yttersta eliten av skyttar i förbundstävlingar. Tillstånd för innehav av kpist tidsbegränsas till att gälla högst 5 år, om inte särskilda skäl talar emot detta. Kpistinnehavare med ett tidsbegränsat tillstånd, bör göra en ny ansökan i så god tid att denna hinner bli behandlad av polismyndigheten före giltighetstidens slut. (Ansvaret åvilar tillståndsinnehavaren, även om polismyndigheten bör underrätta vederbörande.) Äldre tillstånd är ej tidsbegränsade. (Förening som bedriver Kpistskytte erhåller tillstånd att inneha kpist utan någon tidsbegränsning.)

- **Förvaring av kpist**

För kpist meddelar Polismyndigheten ofta särskilda förvaringsbestämmelser. Som regel innebär dessa att huvuddelen skall förvaras i säkerhetsskåp eller ett lika säkert utrymme och den för vapnet vitala delen förvaras på annat säkert sätt.

- **Utlåning av kpist**

Beträffande utlåning av kpist, får sådan endast ske under uppsikt av antingen en enskild långivare eller av den som har ansvar för föreningsägd kpist.

- **Åldersgräns**

Enligt en av Sverige antagen internationell konvention, får skytte med kpist ej ske före fyllda 17 år.

4. Säkerheten, vapen och ammunition

Säkerheten

Säkerheten är viktig i allt skytte och här följer utdrag ur "Regelbok nationellt skytte" kapitel 2 - Säkerhet.

Studera gärna mer i den kring säkerhet och annat.

- Den som hanterar kpist och ammunition, måste känna till dess funktion och bestämmelser för hantering.
- Hemmaladdning får endast ske för eget bruk.
- Kpist får inte lämnas utan tillsyn.
- När kpist hanteras ska pipan alltid peka i ofarlig riktning.
- Provriktning får endast ske på skjutplats eller angiven plats mot mål eller kulfång.
- Laddning, riktövning, eller liknande får inte ske om någon finns framför platsen.
- Det är förbjudet att rikta en kpist mot någon.
- Skytt ska före skjutning kontrollera att loppet är torrdraget och fritt från föremål.
- Skytt ska göra patron ur och kontrollera patronläge och pipans lopp när eldavsrott inträffat, patron inte går in normalt i patronläget, svag knall hörs vid avfyrning, eller misstanke finns att t.ex. jord eller snö kommit in i patronläge eller pipans lopp.
- Kpist får endast laddas när skjutledaren kommenderat "Ladda".
- När magasin vidrör kpist räknas den som laddad.
- Vid uppehåll i skjutningen ska laddat kpist säkras.
- Laddad kpist får ej lämnas kvar på, eller förflyttas från skjutplatsen.
- Säkerhetspropp alternativt säkerhetslina ska alltid sitta i patronläget och vara synlig utanför patronläget, då skjutmoment ej pågår. Säkerhetslina ska nå genom hela loppet och vara synlig framför mynning.

Skyttets Gyllene Regel:

Betrakta alltid ett vapen som laddat

Kpist

Kpisten är ett helautomatiskt luftkyllt vapen med tungt slutstycke. Både patronvis och helautomatisk eld kan skjutas. Automateld får dock ej tillämpas i SvSF:s verksamhet.

Två av Försvarsmakten tidigare fastställda modeller, kpist m/45 och kpist m/45B, med hylsfångare, får användas i vår verksamhet. Ammunitionen är av kaliber 9x19 mm. Patronen består av helmantlad kula, som väger 7-8 gram, samt hylsa med krut och tändhatt. Kulans utgångshastighet är omkring 350-400 m/sekund, beroende på typ av ammunition. Maximal räckvidd (D-max) är 1800 meter.

Ett magasin rymmer 36 patroner, vapnets vikt med fullt magasin är 4,6 kg, vital vapendel är slutstycket och trycket (avfyringskraften) skall vara minst 1,6 kg.

Konstruktion - Handhavande

Omladdning sker automatiskt mellan varje skott och så länge avtryckaren hålls inne sker eldgivning. Vid patronvis eld släpps avtryckaren snabbt efter varje avfyring.

Vapnet är säkrat då slutstyckets handtag är infört i lådans säkringsspår som på bilden.

Vapnet SÄKRAT

Vapnet är osäkrat då slutstyckets handtag är placerat i lådans manöverspår som på bilden.

Vapnet OSÄKRAT

Riktmedel

Korn

Kornet hålls i inställt läge av kornfjäders, som spänner mot kornets tandade del. I kornet finns två hål för kornnycklen, som används när vapnet skottställs.

Kornfjäder Kornpelare

Sikte

Siktet kan ställas in på 100, 200, 300meter.

Skottställning

Vapnet skottställs om riktpunkt och träffpunkt inte sammanfaller. Skottställningen i sida görs genom att kornet vrids ett eller flera "snäpp". Ett "snäpp" flyttar träffbilden olika långt beroende på hur kornet står i förhållande till kärnlinjen, men i genomsnitt 7 cm på 100 m skjutavstånd. Ett "snäpp" av kornpelaren åt höger flyttar träffbilden åt vänster.

Skottställning i höjd görs genom att kornet vrids ett helt eller halvt varv. Ett varv åt höger höjer träffpunkten 20 cm på 100 m skjutavstånd.

Hylsfångare

Hylsfångaren består av en fästskena med en fästordning samt en hylsavledare med hylspåse.

Hylsfångare skall användas vid all skjutning med kpist. Den utgör skydd för eventuellt hylssplitter.

Fastsättning

1. Placera fästskenan över utkastaröppningen.
2. För skenan framåt så att fästklacken griper tag i öppningens framkant. För ner skenans bakre del så att stoppklacken går ned i utkastaröppningen.
3. Placera fästordningen över fästskenans bakre del, med skruven på vapnets högra sida. Öppningen i lådans undersida, bakom magasinstyrningen, ska vara öppet.
4. Dra åt fästordningen med mejsel.
5. Kontrollera att slutstycket går lätt i lådan. Om inte, lossa något på fästordningens skruv.
6. Sätt fast hylsavledaren enligt bilden.
7. Se till att spärren går fram till fullt låst läge.

Borttagning

1. Dra spärren bakåt och frigör hylsavledaren från fästskenan med den andra handen.
2. För att ta bort fästskenan krävs endast att fästordningen lossas så mycket att den kan dras från skenan.

Före skjutning kontrolleras att:

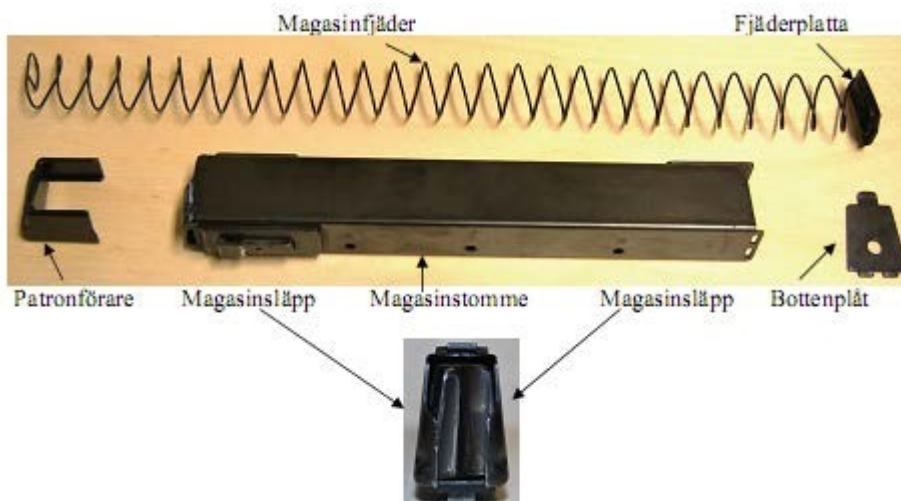
- hylspåsen är utdragen
- hylsfångaren sitter fast
- ingen hylsa eller patron ligger kvar i lådan

Magasin

Magasinet rymmer 36 patroner. På baksidan finns hål och siffror, som anger antal skott i magasinet.

Isärtagning av magasinet

1. Tryck in fjäderplattans låstapp så att bottenplåten frigörs (använd läskstången).
2. Ta bort bottenplåten. Håll emot fjäderplattan så att den inte sprätter ut ur magasinet.
3. Ta ur magasinsfjäders och patronföraren. Fjäderplattan får inte tas bort från magasinsfjäders.

Hopsättning av magasin sker i motsatt ordning.

Isärtagning och hopsättning av kpist

Isärtagning

Gör patron ur!

1. Tryck in bakstycksspärren. Vrid samtidigt bakstycket åt vänster och släpp efter bakåt. Släpp efter försiktigt tills rekylfjäders är helt slapp.
2. Ta ut rekylfjäders och slutstycket ur lådan.
3. Tryck in spärren till mantelns låsring. Använd kornnyckel eller ett annat lämpligt föremål.
4. Skruva loss låsringen och ta bort manteln.
5. Ta bort pipan.

Punkt 1.

Bakstycke och bakstycksspärr.

Punkt 3.

Låsringens spärr

Slutstycket har fast tändspets. På slutstyckets högra sida sitter utdragaren och på vänstra sidan finns ett spår för utkastaren, som sitter i lådan. Slutstycket kan låsas i framfört läge genom att handtaget trycks in, så att dess låstapp går in i hålet på lådans vänstra sida.

Hopsättning

1. Sätt pipan i lådan. Passa in lådans styrklack i pipans styrspår.
2. Sätt manteln i lådan. Passa in lådans styrklack i mantelns styrspår.
3. Mantelns låsring dras fast ordentligt varvid låsringens spärr skall hållas intryckt (högst tre snäpp bör höras). Låsringen får ej dras fast med verktyg!
4. Håll avtryckaren intryckt så att slutstycket kan föras fram mot pipans bakplan.
5. Sätt i rekylfjädern i lådan.
6. Montera bakstycksspärren i bakstycket.
7. Sätt fast bakstycket genom att trycka framåt och vrida åt höger.

Funktion

Då vapnet är laddat och osäkrat, hålls slutstycket i tillbakafört läge av avtryckarstängens, som gripit in i slutstyckets spännhak. Slutstycket ligger då bakom översta patronen i magasinet. När avtryckaren trycks in, dras avtryckarstängens nedåt. Slutstycket frigörs och rörs framåt av rekylfjädern. En patron rörs då in i patronläget. I rörelsens sista del slår tändspetsen mot tändhatten och skottet avfyras.

Samtidigt som krutgasen driver projektilen genom loppet pressar den även slutstycket bakåt. Slutstycket är tungt och det är i skottögonblicket i rörelse framåt. Det hinner därför endast påbörja den tillbakagående rörelsen (2 mm) medan projektilen är i loppet. Under slutstyckets fortsatta rörelse bakåt, som bromsas upp av rekylfjädern och bakstycksspärrens buffert, dras hylsan ur patronläget av utdragaren och kastas ut av utkastaren. Händelseförloppet upprepas så länge som avtryckaren hålls intryckt och det finns patroner i magasinet.

Orsaker till vådaskott

- Avtryckarstängens spänntand är så försliten, att den inte haka upp slutstycket. Första stadiet till detta, kan vara att "skägg" bildas på avtryckarstängens och avtryckaren hänger sig = skjutförbud.
- Magasin sätts i före säkring och ofullständig mekanismrörelse utförs, dvs. handtaget släpps innan slutstycket hakats upp på avtryckarstängens. Då kan avfyring ske utan att avtryckaren vidrörs.
- Slutstycket är framfört över isatt magasin utan att vara fastlåst och vapnet utsätts för en häftig knyck eller stöt eller hanteras så, att handtaget fastnar i något föremål. Då kan avfyring ske utan att avtryckaren vidrörs.
- Lådan är deformerad eller vapnet är så kraftigt nedsmutsat att slutstycket fastnar i tillbakafört läge utan att hakas upp på avtryckarstängens. Om vapnet då utsätts för

skakningar eller stötar, kan slutstycket lossna och avfyring sker utan att avtryckaren vidrörs.

- Magasin är isatt och slutstycket förs långsamt framåt. En patron matas in i patronläget utan att utdragaren griper om hylsans fläns. Patronen kan då avfyras om vapnet utsätts för en häftig knyck eller stöt eller om patronen ur görs utan att man kontrollerat att patronläget är tomt.

Varning

- Risk finns för hylssprängning om smuts finns i patronläget, som förhindrar patron att helt föras in patronläget före avfyrning.
- Risk finns för hylssprängning om ny patron matas fram mot en patron som sitter kvar i patronläget.
- Deformerad patron får ej användas. Den kan orsaka hylssprängning och/eller eldavgbrott.
- Magasin med deformerade läppar får ej användas. Detta kan orsaka hylssprängning och/eller eldavgbrott.

5. Tävlingsgrenar

Nationella discipliner

Kpist, Bana

Skjutavståndet är 100 meter och tavlan en tioringad internationell 300m-tavla. Det finns två olika tävlingsdiscipliner; liggande respektive ställningar (liggande-knästående-stående). Skjutningen genomförs i femskottsserier.

Kpist, Fält

Skyttarna går patrullvis en runda i terrängen. Längs denna passeras 5-8 skjutstationer. Varje station består av 1-3 figurgrupper, som står på okända avstånd mellan 30-200 m. Den som sammanlagt får flest antal träff i figurerna segrar.

- Läs detaljbestämmelser för olika kpistdiscipliner i Gevärssektionens "Regelboken nationellt skytte".

Av regelverket framgår att vapnet skall fattas med båda händerna. Endast ena handen får fatta bakom varbygel. Sarg eller liknande får inte användas som stöd för magasinet eller någon del av kroppen. Kpistremmen får användas på ytersida av främre armens överarm, men även läggas över nacke/rygg/axelparti. Någon del av axelstödet lodräta del skall stödja mot kroppen. Armen får inte vara införd i axelstödet. Axelstödet får inte vid skjutning placeras under rock, jacka eller dylikt. Utöver de arbetsuppgifter som tas upp i studiehäftet tillkommer att vid banskjutning i knästående och stående får det endast laddas med ett skott i magasinet.

- Läs detaljbestämmelser för skjutställningar i Gevärssektionens "Regelbok nationellt skytte".
- Läs i Gevärssektionens "Regelbok nationellt skytte" om regler för laddning, patron ur och visitation efter skjutning samt om bestämmelser för Kpist och godkända tillbehör.

Eldavbrott vid organiserad skjutning eller vid tävling

Skytten bibehåller vapnet i anbefalld skjutställning och skjutriktning samt säkrar. Efter skjuttidens slut anmäls "eldavbrott" till skjutledaren. Skjutledaren fastställer antalet ej avlossade skott genom att övervaka/göra patron ur. Med hjälp av antalet återstående skott, i förhållande till totala skjuttiden, fastställer skjutledaren tiden för resterande skott och meddelar skytten detta. Därefter kommenderas "ladda" med de resterande patronerna och nytt eldkommando ges.

Specialregel för kpist vid eldavbrott

Vid eldavbrott med automatvapen har skytten rätt till färdigskjutning i såväl ban- som fältskjutning. Färdigskjutning får endast ske en gång per femskottsserie i banskytte respektive skjutstation i fältskytte.

- Läs i "Regelbok nationellt skytte", om de bestämmelser som gäller för kpistkontroll, utrustning, skjutställningar och färdigskjutning.

Klassindelning

De flesta idrotter har någon form av klassindelning för att ge möjlighet till tävling mot jämbördigt motstånd. Så är det även i skytte och här finns åldersklasser och prestationsklasser.

Prestationsklasserna grundar sig på den resultatnivå en skytt uppnått i tävling under ett år. Det är föreningen som håller reda på din klasstillhörighet, men det kan underlätta om du själv noterar dina resultat på tävling, så att föreningssekreteraren kan stämma av mot sina noteringar.

En skytt klassificeras i discipliner som han/hon deltar i. Klassen föregås av en bokstavskombination och i kpistskytte betyder Kp - Kpist banskytte, KpL - kpist liggande bana och KpF - kpist fältskytte. Efter bokstaven anges prestationsklass i fem steg från 1 till 4 samt Elit. Utöver detta finns veteranklasserna 55, 65 och 75.

Märken och märkesfordringar

Det finns många märken och medaljer som kan erövra i de olika disciplinerna. Fordringarna är oftast skrivna så att det krävs många år innan man lyckats klara alla.

Det är alltid roligt att få bevis på att man har varit duktig, inte minst i början av sin karriär. Att klara fordringarna för ett visst märke kan även ge motivation för att delta mer aktivt.

Kpist Bana

Automat skyttemärke Brons,Silver,Guld

Lägre Årsmärke Brons,Silver,Guld

Högre Årsmärke Brons,Silver,Guld

Kpist Fält

Fältskyttemärke Brons,Silver,Guld

Lägre Årsmärke Fält Brons,Silver,Guld

Högre Årsmärke Brons,Silver,Guld

SVENSKA SKYTTESPORTFÖRBUNDET

office@skyttesport.se | www.skyttesport.se